

AGHAGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu zajęć:	Socjologia miasta				
Rok akademicki:	2019/2020	Kod:	HSOC-2-113-II-s	Punkty ECTS:	3
Wydział:	Humanistyczny				
Kierunek:	Socjologia	Specjalność:	Innowacje i interwencje społeczne		
Poziom studiów:	Studia II stopnia	Forma studiów:	Stacjonarne		
Język wykładowy:	Polski	Profil:	Ogólnoakademicki (A)	Semestr:	1
Strona www:	—				
Prowadzący moduł:	dr hab. Gądecki Jacek (jgadecki@agh.edu.pl)				

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Socjologia miasta zajmuje się opisem sposobów, w jakie miasto współkształtuje życie społeczne, traktując kontekst przestrzenny jako jeden z zasadniczych elementów świata społecznego. W trakcie kursu analizujemy trzy zasadnicze elementy miasta, tj.: - jego historię (od czasu powstania nowoczesnego miasta przemysłowego), jego strukturę geograficzną i fizyczną (oraz), - organizację społeczną jego mieszkańców i mieszkańek.

Opis efektów uczenia się dla modułu zajęć

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Powiązania z KEU	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych form zajęć i dla całego modułu zajęć
Wiedza: zna i rozumie			
M_W001	Student/ka rozumie i zna uwarunkowania społeczno-kulturowe oraz gospodarcze i polityczne kształtujące współczesne miasto w skali lokalnej i globalnej.	SOC2A_W08, SOC2A_W02	Kolokwium, Esej
M_W002	Rozumie społeczne uwarunkowania procesów urbanizacji	SOC2A_W06, SOC2A_W07	Aktywność na zajęciach
Umiejętności: potrafi			

M_U001	Student/ka umie w sposób krytyczny opisać różne aspekty rzeczywistości miejskiej odnosząc się do szerszych procesów społecznych, kulturowych i gospodarczych.	SOC2A_U12, SOC2A_U10, SOC2A_U03, SOC2A_U06	Esej
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
M_K001	Student/ka dyskutuje w grupach i krytycznie analizuje klasyczne i nowe teksty dotyczące przemian miejskich.	SOC2A_K03, SOC2A_K02, SOC2A_K01	Aktywność na zajęciach

Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć

Suma	Forma zajęć dydaktycznych										
	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
30	15	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Forma zajęć dydaktycznych										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
Wiedza: zna i rozumie												
M_W001	Student/ka rozumie i zna uwarunkowania społeczno-kulturowe oraz gospodarcze i polityczne kształtujące współczesne miasto w skali lokalnej i globalnej.	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W002	Rozumie społeczne uwarunkowania procesów urbanizacji	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umiejętności: potrafi												
M_U001	Student/ka umie w sposób krytyczny opisać różne aspekty rzeczywistości miejskiej odnosząc się do szerszych procesów społecznych, kulturowych i gospodarczych.	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kompetencje społeczne: jest gotów do												
M_K001	Student/ka dyskutuje w grupach i krytycznie analizuje klasyczne i nowe teksty dotyczące przemian miejskich.	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach dydaktycznych/praktyka	30 godz
Przygotowanie do zajęć	14 godz
przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	30 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe	3 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	77 godz
Punkty ECTS za moduł	3 ECTS

Pozostałe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć (szczegółowy program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

Socjologia miasta

Socjologia miasta zajmuje się opisem sposobów, w jakie miasto współkształtuje życie społeczne, traktując kontekst przestrzenny jako jeden z zasadniczych elementów świata społecznego. W trakcie kursu analizujemy trzy zasadnicze elementy miasta, tj.:

- jego historię (od czasu powstania nowoczesnego miasta przemysłowego),
- jego strukturę geograficzną i fizyczną (oraz),
- organizację społeczną jego mieszkańców i mieszkańek.

Obracamy się między badaniem procesów na poziomie makro i poziomie mikro. Kurs jest opracowany w sposób chronologiczny, w celu uchwycenia dynamiki procesów przekształcania krajobrazu miejskiego i wynikających z nich teoretycznych i empirycznych ustaleń socjologicznych. Zaczynamy od badań etnograficznych prowadzonych w ramach tzw. szkoły chicagowskiej (miasto jako laboratorium badania życia społecznego). Analizujemy też ważne procesy makroekonomiczne, takie jak deindustrializacja i odpowiadające im procesy miejskie, takie jak suburbanizacja czy gentryfikacja na nowych koncepcjach miasta (kreatywnego czy szczęśliwego) kończąc.

Badamy rolę środowiska zbudowanego w kształtowaniu interakcji społecznych czy mechanizmów formalnej i nieformalnej kontroli społecznej. Pytania stawiane w trakcie zajęć pomogą zrozumieć to, jak działa miasto: kto podejmuje decyzje o przestrzeni miejskiej, do kogo należą miejsca publiczne, a kto jest z nich wykluczony...

Ćwiczenia audytoryjne

Socjologia miasta

ćwiczenia poświęcone są analizie tekstów związanych z tematyką danego spotkania

1. Miasta, industrializacja i zmiany społeczno-przestrzenne (Simmel, Engels, Sennett)
2. Szkoła Chicagowska - etnografia miejska
3. Środowisko przestrzenne i organizacja społeczna
4. Kapitalizm i dynamika miejskich przemian (Harvey, Lefebvre, Castells)
5. Procesy miejskie i społeczne: suburbanizacja i gentryfikacja
6. Klasy społeczne, ruchy i polityki miejskie
7. Nowe technologie i miasto (władza, kontrola, bezpieczeństwo).

Metody i techniki kształcenia:

Wykład: Treści prezentowane na wykładzie są przekazywane w formie prezentacji multimedialnej w połączeniu z klasycznym wykładem tablicowym wzbogaconymi o pokazy odnoszące się do prezentowanych zagadnień.

Ćwiczenia audytoryjne: Podczas zajęć audytoryjnych studenci na tablicy rozwiązują zadane wcześniej problemy. Prowadzący na bieżąco dokonuje stosowanych wyjaśnień i moderuje dyskusję z grupą nad danym problemem.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

udział w konwersatorium oraz esej końcowy

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Wykład:

- Obecność obowiązkowa: Nie

- Zasady udziału w zajęciach: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Ćwiczenia audytoryjne:

- Obecność obowiązkowa: Tak

- Zasady udziału w zajęciach: Studenci przystępując do ćwiczeń są zobowiązani do przygotowania się w zakresie wskazanym każdorazowo przez prowadzącego (np. w formie zestawów zadań). Ocena pracy studenta może bazować na wypowiedziach ustnych lub pisemnych w formie kolokwium, co zgodnie z regulaminem studiów AGH przekłada się na ocenę końcową z tej formy zajęć.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zaliczenie kursu

1. Udział w zajęciach konwersacyjnych: na uczestnictwo w kursie składa się obecność i aktywność w trakcie konwersatorium. Studenci i Studentki powinni uczestniczyć w zajęciach zadając i odpowiadając na pytania do tekstu obowiązkowego lub wykonując mikrozadania (obserwacje, analizy) pojedynczo bądź w zespołach liczących od 2-5 osób; oceny zebrane w trakcie konwersatorium dają w sumie 50% oceny końcowej,

2. Esey końcowy dotyczący problematyki miejskiej (temat uzgodniony z prowadzącym) liczący od 5 do 10 str. tekstu (50% oceny końcowej);

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:

Student/ka może bez konsekwencji opuścić 1. zajęcia ćwiczeniowe/konwersacyjne. Każda kolejna nieobecność oznacza konieczność przygotowania i zreferowania tekstu przypisanego do zajęć, na których Student/ka był/a nieobecny/a.

Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności modułów

nie dotyczy

Zalecana literatura i pomoce naukowe

Literatura obowiązkowa:

- Simmel, Georg. 2006. Mentalność mieszkańców wielkich miast. W: Georg Simmel, Most i drzwi. Wybór esejów. Warszawa: Oficyna Naukowa, s. 114-134.
- Hannertz, Ulf. 2006. Odkrywanie miasta. Kraków: WUJ, s. 31-68
- Gehl, Jan. 2013. Życie między budynkami. Użytkowanie przestrzeni publicznych. Kraków: RAM, s. 9-52.
- Harvey, David. 2012. Bunt miast. Prawo do miasta i miejska rewolucja, Warszawa: Bęc Zmiana, s. 21-49.
- Kajdanek, Katarzyna. 2012. Suburbanizacja po polsku. Kraków: NOMOS, s. 221-231.
- Kubicki, Paweł. 2011. Nowi mieszkańcy w nowej Polsce. Warszawa: Instytut Obywatelski (dostępne online).

Literatura dodatkowa:

1. Bridge G., Watson S., (ed.), 2002, The Blackwell City Reader, Blackwell, Oxford.
2. Florida R., 2002. The Rise of the Creative Class, Basic Book, New York.
3. Hannertz U., 2006, Odkrywanie miasta. Antropologia obszarów miejskich, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
4. Jałowiecki B., Szczepański M.S., 2002, Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej, Wydawnictwo Scholar Warszawa.
5. Majer A., 2010, Socjologia i przestrzeń miejska, PWN Warszawa;
6. Rybicki P., 1972, Społeczeństwo miejskie, PWN, Warszawa.
7. Rewers E., 2005, Post-Polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta, Universitas, Kraków.
8. Sassen S., 1991, The Global City, Princeton University Press, Princeton and Oxford.
9. Soja E., 2000, Postmetropolis. Critical Studies of Cities and Regions, Blackwell, Oxford.
10. Toporow W., 2000, Miasto i mit, Wydawnictwo Słowo/Obraz/Terytoria, Gdańsk.
11. Zukin S., 1995, The Cultures of Cities., Mass. Blackwell Cambridge.

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

- Gądecki Jacek. 2015. Społeczne oddziaływanie krajobrazu [w:] Krajobraz kulturowo - przyrodniczy w wymiarze społecznym. Warszawa: Narodowe Centrum Kultury i Polski Komitet UNESCO, s. 135-148.
- Gądecki Jacek, 2014. Przestrzeń zamieszkiwania jako nośnik procesu gentryfikacji na przykładzie Nowej Huty [w:] Magdalena Łukasiuk i Marcin Jewdokimow (red.) Socjologia zamieszkiwania. Warszawa: Sub Lupa, s. 215-238.
- Gądecki Jacek, 2012. Gating Warsaw: Enclosed Housing Estates and the Aesthetics of Luxury [w:] Monika Grubbauer i Joanna Kusiak (red.) Chasing Warsaw. Socio-Material Dynamics of Transformation. Frankfurt/New York: Campus Verlag, s.109-132.
- Gądecki, Jacek. 2010. Trudny rejs obiektu flagowego - spojrzenie na rolę Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu w kształtowaniu kapitału kulturowego miasta, [w:] Ewa Rewers i Agata Skórzyńska (red.). Sztuka - kapitał kulturowy polskich miast, Poznań: UAM, s. 133-144.
- Gądecki, Jacek i Chrisran Smigiel. 2009. A Paradise behind Gates and Walls. Gated Communities in Eastern Europe and the Promise of Happiness. [w:] Arnold Bartetzky i Marc Schalenberg (red.) Urban Planning and the Pursuit of Happiness. European Variations on a Universal Theme. Berlin: JOVIS, s. 198-217.
- Gądecki, Jacek. 2008. Rekonstruując tożsamość dzielnicy - próby gentryfikacji Bydgoskiego Przedmieścia. [w:] Miasto, miejsce znaczące. Toruń: Galeria Sztuki Wozownia, s. 28-36.
- Gądecki, Jacek. 2008. Moje miasto - w poszukiwaniu szaty informacyjnej miasta. [w:] Bogdan Jałowiecki i Wojciech Łukowski (red.). Szata informacyjna miasta. Warszawa: Scholar i SWPS Academica, s. 87-99.
- Gądecki, Jacek. 2007. Za murami - krytyczna analiza dyskursu na temat osiedli typu gated communities w Polsce. [w:] Bogdan Jałowiecki i Wojciech Łukowski (red.). Geografizacja polskiej przestrzeni miejskiej. Warszawa: Scholar i SWPS Academica, s. 87-103.
- Gądecki, Jacek. 2007. Architektura i przemoc: od geografia do gated community. [w:] Radosław Sojak (red.). Szara strefa przemocy-szara strefa transformacji? Przestrzenie przymusu. Toruń: Wydawnictwo UMK, s. 257-268.

Informacje dodatkowe

Literatura kursowa: dostępna w bibliotece WH AGH (budynek D13) albo w ramach oryginalnych publikacji, albo kserokopii w spec. przygotowanym segregatorze. Uwaga: prowadzący nie ma obowiązku zapewnienia cyfrowej wersji tekstów i dostarcza jedną ich kopię na początku semestru.